

Jaroměřští včelaři slaví 140 let

Roku 1868, přesněji 6. září, se na základě výzvy učitele Poura v tehdejší časopisu Včelař konala „porada včelařská za příčinou zaražení (=založení) včelařské jednoty pro okolí jaroměřské“. Od této doby se datuje organizované včelařství v královském věnném městě Jaroměři a okolí, přičemž má jednu z nejdelších tradic v českých zemích vůbec. Na východě Čech má organizované včelařství vůbec historické základy. První včelařský spolek byl zřízen jen o pouhé čtyři roky dříve v Chrudimi, loni slavili 115. výročí sousedé ve Dvoře Králové n. L. a předloni 100. výročí včelaři v Hradci Králové. Včelařské spolky v minulosti patřily mnohem více než dnes k oporám kulturního života obcí a pomáhaly například s hospodářskou osvětou nebo s výsadbou dřevin v parcích.

Dnes pokračuje v tradici včelařských spolků Jaroměřska zdejší Základní organizace Českého svazu včelařů, o.s., která patří k největším v kraji co do počtu členů, jichž je nyní 82. Ti se starají celkem o 851 včelstev. V průměru vychází asi 10 včelstev na jednoho člena, většina jich však chová menší počet ze záliby, naopak máme i několik včelařů, kteří se starají o několik desítek včelstev a vůbec největší včelařská rodina často oceňovaného přítele Červinky má zhruba 80 včelstev.

Vzdělávání základem boje s včelími nemocemi

Letošní rok byl z hlediska chovu včel a výnosů medu na Jaroměřsku průměrný a vyprodukováno bylo celkem 13 388 kg medu a 441 kg vosku. Některé včelaře stále su-

žovala obava z nákazy morem včelího plodu a dva členové bohužel museli přihlížet pálení svých po léta vypíplávaných 15 včelstev. Naštěstí v lednu tohoto roku bylo možno oznámit, že všechny veterinární kontrolní vzorky z postižené části území organizace jsou již negativní a nárůzka je snad zažehnána. Zde patří dík všem, kteří se na její eliminaci převážně ve svém volném čase podíleli.

Boj proti onemocněním ohrožujícím včely byla také jednou z hlavních náplní činnosti organizace v uplynulém roce, a to zejména v oblasti vzdělávání, které je také podporováno z fondů EU. Hned z kraje loňského roku si mohli členové vyslechnout přednášku MVDr. J. Krabce právě o veterinární problematice, dále byl na jaře pozván profesionální včelař M. Sedláček, který pohovořil a názorně ukázal moderní způsoby chovu včel, jež umožňují snazší manipulaci i lepší hygienický přístup k chovu. Na začátku prázdnin se včelaři vydali na tradiční zájezd, tentokrát

do jižních Čech, k dalšímu velkému včelaři L. Neradovi, kulturní obzor pak rozšířila návštěva zámku Křivoklát na zpáteční cestě. Každoročních včelařských zájezdů se totiž již tradičně zúčastňují i rodinní příslušníci členů. Čtyři včelaři byli loni vysláni na kurz prohlížitelů včelstev do SOUV-VVC v Nasavrkách, aby na podzim úspěšně složili zkoušky z této disciplíny tamtéž. Tito proškolení členové by měli umět diagnostikovat příčiny včelích onemocnění a poradit tak ostatním členům k docílení zdravých chovů a případně pomoci pracovníkům Státní veterinární správy při zvládnání nákaz. Bohužel to bude nutné i nadále, neboť v důsledku teplých zimních období došlo k nebyvalé aktivitaci doposud úspěšně tlumené včelí nemoci varroázy. V našem kraji zatím hlavně díky prozíravým nařízením Krajské veterinární správy a jejich aplikaci v praxi, včetně letního celoplošného použití Gabonu, situace není tak dramatická, jako se k nám donáší odjinud. Praxe však ukazuje, že vlivy klimatu budou ovlivňovat i život včelařů a seznamovat se i nadále s životem včel a jejich problémy bude i nadále velice důležité.

Medové dny jako generálka na výročí

Dalším velkým tématem včelařů je prodej medu a jeho propagace. Jeho realizace přes výkupy je kvůli nízkým výkupním cenám neekonomická, a proto se včelaři učí nabízet med přímo spotřebitelům. To však souvisí i s reklamou, balením a dalšími náležitostmi obchodu, což nemá dnešní převážně starší generace včelařů zažité. S tím souvisí i organizace prvních Medových dnů v Jaroměři ve spolupráci s Městským muzeem v listopadu loňského roku. První den absolvovali včelaři odborný kurz učitele včelařství a výrobce nástavkových úlů M. Zeleného, druhý den přijel širokou veřejnost seznámit s přínosnými vlastnostmi medu a dalších včelích produktů včelař a lékař MUDr. R. Hubač. Poutavou nedělní přednášku poslouchal plný sál muzea a jaroměřští včelaři jsou rozhodnuti v této tradici a při zachování náklonnosti Městského muzea pokračovat. Významnou podporou je v tomto případě také financování těchto akcí z fondů EU, které zprostředkovává ČSV.

Změna ve vedení organizace

Na letošní výroční členské schůzi došlo také k výměně předsedy jaroměřské včelařské organizace. Na vlastní žádost odstoupující předseda Čestmír Weigl, kterému patří velké poděkování za důsledné vedení organizace v posledních pěti letech, přičemž byl za to oceněn medailí ČSV Vzorný včelař, předal vedení Ing. Václavu Jirkovi, který tak jako jeden z nejmladších předsedů povede spolek do roku jeho 140. výročí. Důraz bude letos kladen opět na zdolávání včelích nákaz a s tím související vzdělávání členů a pak samozřejmě na důstojné oslavy 140. výročí organizace, které lze zejména využít pro další podporu prodeje našeho zlata - medu přímo od včelaře. O chystaných akcích bude veřejnost včas informována. Na závěr se sluší poděkovat za spolupráci ústředí ČSV, SOUV-VVS Nasavrky, VÚVč Dol a rovněž městu Jaroměř a několika

okolním obcím, které naši základní organizaci finančně, materiálně a informačně podporují. Přispívají tak nejen k rozvoji krásné záliby, ale hlavně k zachování přírodní rovnováhy v našem okolí.

*Ing. Václav Jirka,
předseda ZO ČSV Jaroměř*

